LIETUVOS TEISĖS INSTITUTAS

Biudžetinė įstaiga, Ankštoji g. 1A, LT-01109 Vilnius, tel./faks. +370 5 249 7591, el. p. info@teise.org.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111952785

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo
ir sporto ministerijai

2020-06-16 Nr. 2R - 95
Į

Kopija:
Teisingumo minsiterijai
Žemės ūkio ministerijai

IŠVADA DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO NR. 20-8067 "DĖL LIETUVOS TEISĖS INSTITUTO, LIETUVOS SOCIALINIŲ TYRIMŲ CENTRO IR LIETUVOS AGRARINĖS EKONOMIKOS INSTITUTO REORGANIZAVIMO"

Susipažinę su pateiktais dokumentais, teikiame savo argumentuotas pastabas:
Pirminiai dokumentai, t.y. Lietuvos socialinių mokslų centro įstatai ir Lietuvos socialinių tyrimų centro, Lietuvos teisės instituto ir Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto reorganizavimo į Lietuvos socialinių mokslų centrą sujungimo būdu sąlygų aprašas, buvo parengti vadovaujantis įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatomis bei iki 2020-05-13 d. suderinti su reorganizuojamų institutų bendruomenėmis, t.y. vadovaujantis Darbo kodekso 204 ir 208 str., pravestos informavimo ir konsultavimo procedūros su darbo tarybomis ir vadovaujantis Lietuvos teisės instituto, Lietuvos socialinių tyrimų centro ir Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto įstatais, šie dokumentai svarstyti kiekvieno instituto Mokslo tarybose. Ministerijos pateikti dokumentai derinimui keliuose punktuose nesutampa su išdiskutuotu tekstu ir net prieštarauja Mokslo ir studijų įstatymui ir Darbo kodeksui. Todėl prašome pakoreguoti teisinį reguliavimą šiuose punktuose:

1. dėl Įstatų 17.1 punkto.

Kadangi Mokslo ir studijų įstatymo 32 str. 2 d. numato, kad į Mokslo tarybą turi būti renkami atstovai valstybinio mokslinių tyrimų instituto įstatuose nustatyta tvarka, todėl atsižvelgiant į trijų filialų, kaip lygiaverčių partnerių, kurie jungimo būdu reorganizuoti į Centrą, skirtingas mokslo darbuotojų proporcijas, prašome nustatyti vienodas filialus atstovaujančiųjų Mokslo taryboje galias (balso teises) ir suteikti mokslo darbuotojų visuotiniam susirinkimui teisę rinkti vienodą atstovų skaičių iš kiekvieno filialo. Todėl prašome 17.1 punktą papildyti antru sakiniu:

17.1. Mokslo tarybą sudaro 19 narių, kuriuos renka mokslo darbuotojų visuotinis susirinkimas iš mokslo darbuotojų, administracijos darbuotojų ir socialinių partnerių. **Nariai į mokslo tarybą**

renkami lygiateisiškumo pagrindais po keturis narius iš kiekvieno filialo mokslo ir administracijos darbuotojų bei po vieną iš filialų pasiūlytų socialinių partnerių. Po vieną narį į mokslo tarybą skiria Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras;

2. dėl Įstatų 23 punkto.

Mokslo ir studijų įstatymo 33 str. 1 d. numato, kad Direktorius atlieka įstatuose ir teisės aktuose nustatytas įstaigos vadovo funkcijas. O Įstatų 25.1 punkte numatyta, viena iš Direktoriaus funkcijų – „užtikrinti, kad Centro veikla atitiktų Lietuvos Respublikos įstatymus, šiuos įstatus ir kitus Lietuvos Respublikos teisės aktus, koordinuoti Mokslo tarybos priimtų sprendimų, numatytų šių įstatų 15 punkte, įgyvendinimą;“ Tų pačių Įstatų 8 punkte numatyta, kad Lietuvos socialinių mokslų centro veiklos sritis – vykdyti **socialinių** mokslų srities mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą. Todėl tikslinga būtų, kad Centrui vadovautų **socialinių** mokslų daktaro laipsnį turintis asmuo, o ne, pvz., humanitarinių, technologijos, medicinos ir sveikatos, gamtos, žemės ūkio mokslų, todėl prašome atstatyti mūsų su atstovais suderintą sąlygą – nurodant konkrečią mokslų sritį direktoriaus kandidatūrai parinkti, t.y. „...asmuo, turintis **socialinių** mokslų daktaro laipsnį ir vadybinės patirties.“

3. dėl Įstatų 32 punkto.

Kadangi buvo išbrauktas mūsų teikto teksto 34 p., kuriame buvo numatyti „kiti tyrėjai“, todėl prašome pakoreguoti 32 p. įrašant „kiti tyrėjai“, nes Mokslo ir studijų įstatymo 4 str. 17 p. numato: “**Mokslo ir studijų institucijų personalas** – mokslo ir studijų institucijų dėstytojai, mokslo darbuotojai, kiti tyrėjai, administracija ir kiti darbuotojai“.

4. dėl Įstatų 15.8-15.9 punktų.

Kadangi išbrauktas mūsų siūlytas 34 p., kuriame, vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo 69 str., buvo nustatyta Mokslo tarybai galimybė buvusiems mokslininkams suteikti asocijuoto mokslininko statusą, prašome įrašyti šią funkciją prie Mokslo tarybos funkcijų ir Įstatų 15.8 punktą išdėstyti taip: „15.8. Centro filialuose dirbusiems ir mokslinius ryšius palaikantiems asmenims priima sprendimą dėl asocijuoto mokslininko statuso suteikimo;“ ir Įstatų 15.8 punktą laikyti 15.9 punktu.

5. dėl Įstatų 36-38 punktų.

Įstatų 36 p. žodį „statusą“ siūlome pakeisti žodžiu „vardą“.

Mokslininkai emeritai yra akademinės bendruomenės nariai, bet ne darbuotojai ir jie turi Mokslo ir studijų įstatymo 60 str. nustatytas jiems teises, tarp jų – viešai ir nešališkai recenzuoti mokslo darbus, dalyvauti konkursuose, teisė į akademinę laisvę, kūrybą ir autorystę. Vadovaujantis to paties įstatymo 70 str. 2 d., mokslininkams emeritams gali būti sudaromos sąlygos dalyvauti mokslinėje ir kitoje veikloje, tačiau Įstatų 37-38 p. numatytos perteklinės jiems teisės ir pareigos, kurios nesuderintos su Mokslo ir studijų įstatymu ir Darbo kodeksu, t.y. mokslininkai emeritai nėra darbuotojai ir jiems

neturi būti suteiktos darbo vietos ir jie neturi paklusti darbdavio nustatytai vidaus tvarkai, kaip darbuotojai, jie taip pat negali priimti sprendimų dėl mokslinės veiklos planavimo, nes tai yra direktoriaus ir Mokslo tarybos kompetencija. Todėl siūlome:

- iš 37 punkto išbraukti žodžius „suteikiama darbo vieta," „ir priimant sprendimus dėl mokslinės veiklos planavimo." ir visą punktą išdėstyti taip:

„37. Mokslininkui emeritui sudaromos sąlygos dalyvauti Centro mokslinėje ir kitoje veikloje: sudaroma galimybė naudotis Centro darbuotojams skirtomis mokslinės informacijos priemonėmis, dalyvauti Centro darbuotojams skirtuose renginiuose, pagal kompetenciją dalyvauti mokslinės veiklos aptarimuose".

- iš 38 p. išbraukti žodžius „ir Centro vidaus tvarkos taisyklių" ir visą punktą išdėstyti taip:

„38. Mokslininkas emeritas įsipareigoja garsinti Centro vardą ir jo mokslo pasiekimus, parengtose mokslinėse publikacijose nurodyti prieskyrą Centrui (afiliaciją), laikytis Centro akademinės etikos kodekso."

Šie siūlymai ir pastabos suderinti su Lietuvos agrarinės ekonomikos institutu ir Lietuvos socialinių tyrimų centru.

Mokslinė sekretorė,
laikinai vykdanti direktoriaus funkcijas Ingrida Mačernytė-Panomariovienė